

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:24	18:49	17:51	תל אביב
19:24	19:47	17:37	ירושלים
19:24	18:48	17:44	חיפה

שבת שלום ומבורך!
העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

להיות אדם

רק ע"י לימוד המוסר אפשר להיות אדם השלם

הסוכה העראית

הכתרת ימי חג הסוכות כזמן של שמחה וימים בהם השמחה כובשת, מחייבת התבוננות והבנה. הרי, בנוהג שבעולם, אדם שמח ומאושר כשהוא יושב על מי מנוחות, רגוע, שליו ומרוצה, ספון בביתו החם והמוגן, נח בספת העור וסועד על שולחן פורני מבריק. כך - מבין כל אחד - כך שמחים, כך מאושרים!

אך ראו זה פלא - הדבר מעורר תמיהה של ממש: אנו חוגגים את זמן שמחתנו דווקא בתנאים הפחות נוחים - בסוכה ארעית, בת שלוש דפנות עץ קלות, עם תקרת ענפים וזרדים בלבד. בדירת עוראי חשופה לשמש ולגשם, בתנאים צפופים, על מיטות מתקפלות ושולחנות פלסטיק ניידים. הלזו שמחה ייקרא?! וכי כך חוגג אדם מאושר?

התשובה היא שזו הדרך האמיתית, בין כתלי העולם הזה. אמנם הדרך מלאה מהמורות, אך זו רק הדרך. והיא כדאית בהחלט ואף משמחת, כשזוכרים וממוקדים ביעד הסופי, במטרה האמיתית, בבניית הבית הקבוע והנצחי שלנו בעולם האמיתי. לכן אנו משקיעים את הכוחות בחיזוק סדרי לימוד התורה שלנו, בהעמקת הכוונה בתפילותינו, בעשיית חסד ככל שנוכל ובהארת פנים לכל אדם, תוך התמקדות בדבר החשוב באמת - בהכנת הבית האמיתי והנצחי.

וזה ממלא את ליבנו בשמחה טהורה ואמיתית, שאינה תלויה בתנאי הדרך, ואינה מושפעת מטיב הדפנות, מאיכות התקרה, או מהצפיפות הגואה... ההיפך, התנאים הללו ממחישים לנו כמה תנאי החיים אינם החשובים, מה שחשוב זו המטרה, לאן אנו חותרים. עם ההבנה הזו נוכל לשמוח, וכשהיא פועמת בנו ישמחו האושפיזין לפגוש אותנו ולברכנו בברכת החג...

בו שורה שורה אולי אלף פעמים, חזרתי וחזרתי בדמעות שוב ושוב, לא ידעתי אותה? ידעתי בעל פה. אבל עד שלא מפנימים את המשפט, עד שלא מחזירים את המאמר ללב, לא נחשב שיודעים אותה. עד שמרגישים שחיים את הדברים שנושמים אותם. תשמע דרשה אלף פעם, כל זמן שאתה לא מיישם אותה אתה עדיין לא יודע אותה. צריך להיות את הדברים, לנשום אותם. וכל זמן שלא מיישמים לא יודעים "וידעת היום והשבות אל לבבך". לא מספיק לדעת בשכל צריך להחזירם ללב.

מה בונה את האדם? המוסר. מהו מוסר? להשיב אל הלב דברי התורה. ישיבה היא מפעל, בית חרושת לבני אדם. ישיבתנו הקדושה 'אור דוד' ממוקמת באזור תעשייה, כאן מייצרים בני אדם, נכנסים זכויות יוצאים יהלומים, ואין דבר שבונה את האדם להיות כמלאך עלי אדמות, כמו התורה, המוסר.

כתוב בפרשת בראשית ויאמר אלוקים נעשה אדם. בכל מעשי בראשית משתמשת התורה בלשון "ויברא" "ויעש", רק כשמגיעים לאדם "נעשה אדם", למה שינה את הלשון?

הבהמות נבראו מושלמים לתפקידם, בהמה מלשון "בה מה", חתולה נולדת מיד יודעת לברוח מבור מחיה רעה, יש בה מיד את כל מה שהיא, שור בן יומו קרוי שור, מיום שנולד הוא יודע לברוח מהאש, לברוח מהבור, אבל תינוק הולך וגדל כי אדם צריך לגדול, צריך להבנות. **אומר הקב"ה לאדם בוא אני ואתה יחד נעשה אדם**, אני בראתי אותך מושלם, אבל אין אתה מושלם עדיין, השלמות שלך זה המעשים שלך, אני דאגתי לשלמות הגוף אתה תדאג להיות מלאך ולא מלאך חבלה, יש אנשים בעולם התחתון שהם באמת ובתמים כמו חיות. אבל הקב"ה מצווה אותנו אני ואתה יחד נייצר אדם שלם. אתה תדאג שתהיה אדם, ורק ע"י מוסר זוכים להיות אדם השלם. שבת שלום!

מתוך דרשתנו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

יש אנשים שאומרים, אני מכיר את הדרשה, שמעתי אותה. אני מכיר את הספר, קראתי אותה. האמת שהוא לא 'יודע', לדעת זה לחיות את הדברים, להפנים אותם אל הלב, מי שלא מיישם את הדברים ולא מקיים אותם הוא לא יודע אותם! אם אני אומר לאדם שיש כאן אריה, והוא לא בורח. הרי או שלא הבין מה שאמרתי, או שאינו יודע מה זה אריה. מי ששומע דרשה, ולא מיישם אותה, הוא לא יודע אותה.

וזה מפורש בתורה: **וידעת היום והשבות אל לבבך כי ה' הוא האלוקים** וגו'. בתורה הקדושה אין קוץ ואות מיותרת, מה הוא הכפל "והשבות אל לבבך"? אם יודעים - יודע גם הלב?! אלא אומרים הספרים הקדושים, המרחק בין המוח ללב הוא כמרחק שמים וארץ! השמים תפקידם להוריד גשם, הארץ תפקידה להצמיח, יש אדם שיודע דברים בשכל אבל זה רחוק מליב כמרחק שמים וארץ. אתן לכם דוגמה לכך: חילונים רבים לא יאכלו חזיר, אבל רבים רבים רח"ל מחללים שבת. ואיפה ההיגיון? הרי איסור חזיר לעומת איסור שבת, הוא כ"קפצון" לעומת פצת אטום! אדם אוכל חזיר חייב רק מלקות, אפילו מיתה לא. אבל שבת - חיובו סקילה, שהיא המיתה הכי חמורה מארבעת מיתות בית דין שהם סקילה שרפה הרג וכן. אתם יודעים למה? חזיר הוא לא "יודע" שזה אסור, **זה "בדש שלו" מיום שהוא נולד הוא הורג לדעת שחזיר זה אסור, זה מתועב**. אבל שבת לא חדורה בעצמותו, זה רק "ידיעה" בשכל, אבל מהלב שלו זה רחוק!

זה מה שאומרת התורה: לא די בכך שאתה יודע, צריך גם **"והשבות אל לבבך"** צריך להשיב אל הלב את הדברים! להחזיר אותם אל הלב! ואם אין אדם חי את הדברים האלה, אם הוא לא מיישם אותם, הוא לא יודע אותם! ואומרים הספרים הקדושים שזה הביאור בגמ' אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחת. כי בכל פעם ופעם הדברים נעשים יותר ויותר חיים אצלו "כי לא דבר ריק הוא ממכם כי הוא חייכם!"

איך לומדים מוסר? יש ספר שבט מוסר, שעברתי

רגע חושבים עמ' 4

חינוך ילדים עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

מספריים שמשנות חיים

פתחה וסיפרה את חלקה, שופכת אלומת אור ענקית על הישועה הפלאית:

'אכן כן', אומרת האם, 'הייתי בשוק מחנה יהודה, עם המספריים המשמשים אותי בקביעות לעבודת התפירה שלי. מזה זמן אחדות המספריים אינה בשיאה, ולפיכך נטלתי אותם להביאם אל המשחזר, שיחדש חודם כמקדם. בדרכי אליו שמעתי שתוספת קדושה היא סגולה גדולה לכל ענין, וביודעי כי אי העברת פריטים לידיו של גבר זר הינה מעלה בקדושה, החלטתי להניח את המספריים על השולחן תוך אמירת 'לכות ישראל מאיר בן שרה'.

זה כל הסיפור, סיימה האם, 'אין לי מה להוסיף. לא סיפור גדול, לא משהו עם הרבה מאמץ, רק הנחתי את המספריים על השולחן במקום ביד...'.

'לא סיפור גדול?' אמר רבי דוד פרנקל זצ"ל, 'סיפור ענק! המעשה הכאילו קטן הזה, התוספת קדושה הקטנטנה הזו, המאמץ הזעיר להיות יותר שמורה - הפך עולמות: הוא שהטיס מלאך כחץ מקשת בואכה בית דין של מעלה, הוא שנתן לו מספריים ביד, בזכות זאת נקרע גזר הדין, והוא שהביא לבנכם עשרות שנים טובות ומאושרות!'

ההורים היו עדיין מבולבלים, נתונים תחת הרושם המטלטל מהסיפור ששמעו זה עתה. אך רבי דוד היה מעשי ונחרץ: 'גשו נא עכשיו לבית החולים וראו מה התחדש עם בנכם, לבי אומר לי שיש התפתחויות טובות!'

ואכן, כאשר אמר רבי דוד, כך קם והיה: בבית החולים המתין להם ילד חייכן, מוקף באגודת רופאים המומים, שאינם יכולים לעכל את הנס הרפואי שהתרחש לנגד עיניהם. והילד עומד בתווך ומסביר שהוא רק נפל מהנדנדה, בעוד הרופאים נפלו עם התחויות הפסימיות על גורלו העתידי...

לימים, סיפור זה נשמע בביתו של הילד, שהפך לאברך חשוב, תוך שהוא מצביע על אותם מספריים המונחים בוטרינה בסלון ביתו...

זה כוחה של קדושה, זו עוצמתה של התחזקות בדרייה. לאו דווקא משהו גדול, מספיק משהו קטן: פעמים שאנו נתקלים בעיתון, זה באמת מסקרן להציץ, אבל האם זה כדאי להכתים את העיניים, להחמיץ עת רצון נשגבה? פעמים שאנו צריכים ללכת למקום פלוני, יש את הדרך הארוכה אך הנקייה, ומנגד - הדרך הקצרה, המעניינת, אך יש בה נסיגות בסהרת העיניים - האם עדיפה דרך מעניינת על פתיחת שערי שמים, על שמירת העיניים בצורתם הזכה כפי שניתנו לנו מהבורא...

עצמות שאנו מסוגלים לחולל במחי יד...

'בחלומי בלילה האחרון, פתח רבי דוד, 'והנה אני ניצב לפני בית דין של מעלה. ליד שולחן ארוך יושבים דיינים, מראיהם כלפידים ועיניהם בוערות, זקן לבן וקטיפתי יורד על פי מידותיהם...

לא היה לי פנאי להתעמק במראה הנשגב, באשר אני צופה בדרמה של ממש מתחוללת לנגד עיני: אל השולחן מובאים נשמות, נקראות בשמותיהן בקול רם: פלוני בן אלמוני, אלמוני בן פלונית. הדיינים דנים בעניינה של כל נשמה, ולבסוף מצמידים לה גזר דין חתום: לחיים או להיפך, לשבט או לחסד...

האב חש כי דיבורו נאלם. רבי דוד אינו אדם חוזה, מדובר ביהודי גדול שזכה למעלות רוחניות נשגבות. אם הוא אומר שראה, הוא יודע מה הוא סח. רבי דוד נשם עמוקות והמשיך:

'לפתע, אני שומע באוזני שם מוכה, 'ישראל מאיר בן שרה'. נותרתי לעמוד מסומר למקומי, לא האמנתי כי ברגע זה אני רואה את הדיין האמיתי, בו ייקבע גורלו של בנך, עליו אני מתעניין ומתפלל מדי יום. המשכתי להביט מרותק למחזה, ולנגד עיני ראיתי כיצד נפסק דינו, לא פחות ולא יותר - למות!'

לו לא הייתי המום, הייתי פורץ באותו רגע בכבי קורע לב. כבר נקשרתי לנשמתו של בנך, כה התפללתי שישבו לאיתנו, ודווקא אני רואה כיצד נגזרת הגזירה הקשה. אלא שאחרי רגע, אף רץ ממרחקים מלאך ובידיו מספריים, בהם הוא גזור את פסק הדין לגורים, ומאשר לבנך 'ישראל מאיר בן שרה' עוד עשרות שנות חיים מאושרים וטובים...

נוצרה מהפכה בבית דין של מעלה. אמות הסיפים נעו גם ועו, מלאכים ושרפים החלו להתרוצץ. קריעת גזר דין חלוט בבית דין של מעלה אינו עניין של מה בכך, מדובר בהפיכת כל העולמות. הדיינים עצרו את הדין, וביקשו להבין מהיכן המספריים הללו צצו פתאום, ומהיכן יכולתם לקרוע את גזר הדין - - -

המלאך לא הרבה במילים, ואמר קצרות כי המספריים הללו הביא מאשתך, משוק מחנה יהודה. כך אמר ולא יסף. הדיינים הנהנו כמקבלים דבריו בהבנה, ואישרו את הפסקה החדשה - לחיים. באותו רגע התעוררתי שטוף זיעה, תוך שאינני מאמין לחלום אשר ראו עיני...

רבי דוד סיים את דבריו, ושאל מיד: 'ועתה, אמרו לי בבקשה: מה הם המספריים הללו, ומה הקשר שלהם לשוק מחנה יהודה? מהיכן השיגה רעייתך מספריים שחוללו מהפכה שכזאת, שהפכו גזר דין ממוות לחיים?'

האמא, שהספיקה לשוב הביתה בינתיים, האזינה מרותקת לסיפור המלא. ומשניתנה לה רשות הדיבור,

"מהיכן השיגה רעייתך מספריים שחוללו מהפכה שכזאת, שהפכו גזר דין ממוות לחיים..."

הרב רועי גנון

פינת ההלכה

הרב אהרן פרידמן

חינוך ילדים

בניית אישיות מחנכת

נשים לב לעובדה, שבהתחילנו לחנך את הילד, הוא קטן וחסר בינה. למעשה, הוא כה תלתי בנו ובמה שאנו אומרים לו לעשות, עד שכמעט ואין סיבה שהוא לא יעשה מה שאנו פוקדים עליו. במיוחד אם אנו עומדים עליו ומשגיחים שיבצע את דברינו. בגיל שבו הילד עוד לא עומד על בינתו ואין בו את שיקול הדעת העצמאי והאחראי, יש לנו גם את הכח המעשי ואף הזכות המוסרית, להחליט בשביל הילד מה טוב עבורו, ויש בידינו הכח להביאו לבצע כמעט כל פעולה אשר נחפוץ בה.

אולם לא לעולם חוסן, כשהילד מתבגר, הוא רוכש לעצמו דעה משלו, ונד בבד עם התבגרות הילד, הולכת ופוחתת מידת השפעתנו עליו, עד שבגיל מסוים הוא מפסיק להישמע באופן אוטומטי למה שהוריו מצווים עליו. עם התבגרותו הוא מנסה לאמץ לו משנת חיים סדורה, ומתחיל לברר בעצמו, לטעום במו פיו, לשאול שאלות ולהסיק מסקנות, שלא תמיד יש לנו חלק בעיצובן. מה שבא לידי ביטוי בצורה בולטת ונחרצת אצל הילד באותן שנים גורליות, הוא נטייתו הטבעית להעדיף לעשות את מה שהוא אוהב, ולהתקשות – גם תמורת פרסים וכדומה – לבצע את מה שליבו אינו נמשך אחריו.

חינוכו של הילד מלכתחילה, חייב להיות מכוון לתקופה זו ובהכנה לה. אותם ימים ושבעות, חדשים ושנים, בהם הילד הולך ומתבגר והופך לעצמאי, אלו התקופות הקריטיות לחינוכו. זו התקופה שבה הוא מגבש את אישיותו. חינוכו משחר ימיו, צריך איפוא להביא לידי כך, שיבנה עצמאות תקינה ויטול עליו אחריות נכונה על עצמו, חיו ועתידו. כשהנער הופך לגדול ומתחיל להיות עצמאי, יהיה מבחנו הגדול של החינוך: האם הוא מכיר – מתוך רצון כנה והתעוררות פנימית – את הצורך לטול אחריות על מעשיו, או שמא הוא עדיין מונע ממרות ההורים או מפחד ויראת העונש, ששימשו אותו מעט בימי ינקותו.

וכשזו המטרה, הרי שלמען השגתו יהיה עלינו במקרים רבים להסביר לילד את ההגיון העומד מאחורי צווינו, ומה מניע אותנו לאסור עליו דברים מסויימים ולעודד אותו לדברים אחרים. לא נחנך אותו ללמוד כדי להביא כבוד למשפחה או כדי להרוות אותנו נחת, אלא ללמוד מתוך הבנה כי הדבר הטוב ביותר בשבילו הוא לעסוק רק בטוב. אם ניאלץ להעניש את הילד בגין התנהגות שלילית, תהבהב לנגד עינינו נורת אזהרה, שאסור שהילד יחשוב שאנו מענישים אותו כי אנחנו נפגענו מהתנהגותו. לאור זאת נבהיר לו בהודמנות הגניחה הראשונה, כי עתידו דורש מאתנו לחנכו ואף לייסרו בשוטים, כדי להטותו לדרך הישר. בדרך זו ילמד הילד, כי האחריות למעשיו מוטלת עליו וכי אנו רואים לנגד עינינו את עתידו.

גם בנוגע לטווח הקצה, הדבר כדאי ביותר. אם ניתן לו מקום לטעות כי אנו מתכוונים רק לטובת עצמנו ולכבודנו האישית, הוא לא יקבל את הוראותינו כמחייבות. במצב כזה, תהא התנהגותו תלויה ביחסו אלינו. כאשר יחפוץ לרצות אותנו, יתנהג כפי שאנו מצפים ממנו, וכאשר ירצה להרגיש אותנו, יהיה בידו קלף נהדר. זו תהא שעת המבחן של החינוך – כשנסיגות יצוצו ותידרש התמודדות על הדרך ועל הזהות הרעיונית. אז, כשיסתדר הילד בכוחות עצמו ויתמיד בהליכתו במרכז המסלול בלי לנטות ובלו לסטות לשולי הדרך, נדע כי עשינו מלאכתנו נאמנה וצלחה דרכנו.

חג הסוכות

א. מצות עשה מן התורה לאכול שיעור של כזית פת (כ- 30 גרם) בסוכה בלילה הראשון של חג הסוכות, ולכתחילה יאכל שיעור של כביצה (56 גרם), ויכוון קודם אכילתו לקיים מצות עשה מן התורה לישב בסוכה, זכר ליציאת מצרים, וטוב שיכוון שיושב בסוכה זכר לענני כבוד שה' יתברך הקיף את עם ישראל כשיצאו ממצרים.

ב. את הכזית פת נכון להחמיר שלא לאכול עם לפתן או תערובת, אולם לטבל את הלחם במרק חם או בדבש מותר לכתחילה, ולכתחילה צריך לאוכלו בתוך ארבע וחצי דקות, אולם בדיעבד אם אכלו בתוך שמונה דקות יצא ידי חובה.

ג. בכל ימי חג הסוכות אסור לאכול סעודת קבע מחוץ לסוכה, והיינו משיעור כביצה (54 גרם), ובפחות משיעור של כביצה מותר לאכול פת מחוץ לסוכה. וכאשר אוכל שיעור כביצה או יותר שחייב בסוכה צריך לברך לפני האכילה "לישב בסוכה". וכיצד מברך? תחילה יטול ידיו ויברך "על נטילת ידים" וילך למקומו ושם בעודו עומד יברך "לישב בסוכה", ישב במקומו ויברך מיד "המוציא לחם מן הארץ".

ד. אם שכח לברך ברכת "לישב בסוכה" וכבר התחיל לאכול יכול לברך ברכת "לישב בסוכה" כל זמן שעדיין אוכל ושותה, אך אם כבר סיים את אכילתו ואינו אוכל עוד אינו רשאי לברך ברכת "לישב בסוכה".

ה. אם היה אוכל בסוכה ולא היה דעתו לאכול אלא פחות מכביצה, ונמלך בדעתו באמצע האכילה ורוצה עתה לאכול כביצה, יברך ברכת "לישב בסוכה", אף על פי שמכאן ואילך אינו אוכל עוד שיעור כביצה חדשה.

ו. האוכל עוגה או תבשיל ממיני דגן כגון איטריות, קוסקוס וכדומה, חייב לאכול בסוכה דווקא אם אוכל שיעור כביצה או יותר, אבל אין לו לברך ברכת לישב בסוכה. ואם אוכל פחות מכביצה אינו חייב לאכול בסוכה, ואם אוכל שיעור של 162 גרם של עוגה או מיני תבשיל שחייב לאכול בסוכה, צריך לברך גם קודם אכילתו ברכת "לישב בסוכה", וכן אם בתחילת אכילתו חשב בדעתו שיאכל מעט מזונות ולאחר מכן נמלך בדעתו ורוצה לאכול שיעור של 162 גרם יברך עתה ברכת "לישב בסוכה".

ז. האוכל פירות או בשר, וכן כל מיני מאכלים שאינם ממיני הדגן, מעיקר הדין אינו חייב לאכול בסוכה, וכן אינו חייב לשתות שום שתייה בסוכה, ואפילו אם שותה יין אינו חייב לשתות בסוכה.

ח. המבדיל במוצאי החג או במוצאי שבת אינו חייב לשתות בסוכה, אולם המחמיר שלא לאכול או לשתות שום דבר חוץ לסוכה הרי זה משובח ותבוא עליו ברכה, אולם ברור שאין לו לברך ברכת "לישב בסוכה".

ט. מי שנמצא באמצע סעודתו שאוכל לחם, אסור לו לאכול או לשתות שום דבר מחוץ לסוכה, ואע"פ שאם לא היה בתוך סעודתו זה היה רק חומרא, מכל מקום כיוון שעכשיו הוא נמצא באמצע סעודה אין לו לשתות או לאכול שום דבר מחוץ לסוכה עד שיעשה ברכת המזון, ולכן יש גם להזיזו שלא יצא מן הסוכה עם מאכל בפיו, אלא יסיים את המאכל שבתוך פיו ורק אז יצא מחוץ לסוכה.

י. יש חיוב גמור מעיקר הדין לישון בסוכה במשך כל ימי החג, אלא אם כן הוא מצטער לישון בסוכה מחמת סיבה מסוימת שיש לו, ולכן אם קר מעט לאדם ילבש בגדים חמים וישן בסוכה, אולם אם אחרי שלבש בגדים חמים עדין קר לו ומצטער מזה, יכול לישון בביתו.

יא. וכן הדין אם חם בסוכה ומצטער לישון כך בחום, אם יש לו אפשרות להניח מאורר או מזגן, יניח אותם בתוך הסוכה וישן, אולם אם אין לו אפשרות וחם לו מאוד ואינו יכול לישון הרי הוא בגדר מצטער ופטור מן הסוכה ויכול לישון בביתו.

יב. מכל מקום אם גם בביתו עדין קר לו כמו שהיה בסוכה או שעדין חם לו כמו שהיה בסוכה אינו בגדר מצטער שפטור מן הסוכה, משום שהגדר של מצטער זהו דווקא שעל ידי ישיבתו בסוכה בא לו הצער ועל ידי שישנה את מקומו מהסוכה לביתו יסור אותו הצער.

יג. אם יש בסוכה אורחים או משפחה ואינו יכול לבקש מהם שיצאו, הרי הוא בגדר מצטער פטור מן הסוכה ויכול לישון בביתו, כיוון שיש שם רעש ואינו יכול לישון שם, אבל אם יודע שאם יבקש מהאורחים הם יצאו ויוכל לישון שם, יעשה זאת בנחת.

יד. וכן מי שיש לו ילדים רכים שהם מתעוררים באמצע הלילה ובוכים, ואשתו אינו יכולה לטפל בילדים, ואם ישן בסוכה אינו יכול לשמוע את בכייתם של הילדים, רשאי לישון בביתו.

טו. יש לדעת שחיוב השינה בסוכה הוא יותר חמור מחיוב אכילה בסוכה משום ששינת עראי אסורה מחוץ לסוכה, ולכן אם רוצה רק להניח את הראש לכמה דקות חייב לישון בסוכה, אלא אם כן הוא מצטער.

טז. נשים פטורות ממצות סוכה, ולכן אינם חייבות לאכול או לישון בסוכה, ואין הבדל בין הלילה הראשון לשאר ימים.

וכמה שאנחנו רצים יותר למצוות, הקב"ה נקשר אלינו יותר, וכמו שאומר הבן איש חי על הפסוק "מלך אסור ברהטים" (שיר השירים), המלך זה הקב"ה, אסור פירושו קשור, ברהטים (רהט פירושו ריצה), בזכות שאנחנו רצים לתפילה ולשיעורי תורה, הוא נקשר אלינו בקשר בלתי מנותק!

ה' יתברך לא יטוש אותך, "כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב!" אם תזכור זאת, תזכה למידת הבטחון, ולא משנה באיזה עומק של צרה כשלוך או אכזבה אתה נמצא.

כמה אהבה יש לו אלינו! כתוב בשיר השירים "דומה דודי לצבי", הקב"ה הוא דודי ודומה לצבי, מה צבי כשהוא ישן הוא עוצם רק עין אחת, והעין השניה פקוחה, כך הקב"ה כשמסתיר פניו לא עוצם עיניו לגמרי. "הנה עין ה' אל יראיו", אני עדיין פותח עין אחת, "משגיח מן החלונות מציץ מן החרכים".

לפעמים ה' יתברך זורק את האדם לאיזה צרה או חולי, והמהר"ל אומר שדרגת השכינה הגבוהה ביותר נמצאת אצל חולה, **שהשכינה נמצאת מעל ראשו, ה' נמצא אתו ברגעים הקשים**, "עמו אנכי בצרה", זו דרגת שכינה מקסימלית, יותר מבית הכנסת ויותר מהכותל המערבי, ללמדנו "הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל", אני לא נוטש אותך, ואם אני מייסר אותך זה לטובתך, "למען ענותך לנסותך להטיבך באחריתך"!

אם כן אומר רבינו בחיי, תפנים ותכניס טוב טוב לראש ותזכור "ה' אוהב אותי וחומל ומרחם עלי יותר מכל דבר בעולם, אני יודע בתוך לבי שאתה אוהב אותי ומרחם עלי, אז למה שלא אבטח בך, ואשאר רגוע, כי אני יודע שה' עושה לי את הדבר הנכון והטוב בשבילי, "ואהבתך לא תסור ממנו לעולמים" אין מציאות שה' יסתיר פניו ממני!"

שבת שלום!

הרב אליהו רוסתמי מרצה באתר ישיבת אור דוד
למנוון הריצאות הרב כנסו לאתרנו: Rabenu.com

הבטחון יכול להוציא אותך מהצרות!

בזמן שאדם נמצא בנסיון של צער ויסורים, מנסה היצר הרע לקחת מהאדם את מדת הבטחון בה', ואומר הבעל שם טוב, שצריך מאד לבקש רחמים מה' שלא יקח ממנו את מדת הבטחון ובה יראה פלאות, כי בטחון מועיל יותר מתפלה, כי בתפילה בודקים מן השמים אם הוא ראוי שתקובל תפלתו, מה שאין כן בבטחון, כתוב "והבוטח בה' חסד יסובבנו" (תהלים לב), ואמרו חז"ל (ילקוט תהלים תשי"ט) **אפילו רשע ובוטח בה' חסד יסובבנו!**

אמנם באדם רשע החסד שיקבל הוא במדרגה נמוכה לפי שעה ולא בתמידות, וגם החסד הוא רק בחיצוניות, לכן כתוב יסובבנו מבחוץ, אבל על יראי ה' כתוב, "וחסד ה' מעולם ועד עולם על יראיו" (תהלים קג) ששוכן עליהם בקביעות בפנימיות תמיד בלי הפסקה! (עי' שומר אמונים דרוש הבטחון פי"ג).

ישנה נקודה חשובה שצריך לזכור ולשנן אותה תמיד. בורא עולם יש לו אהבה חמלה ורחמים לכל אדם מישראל. בכל בוקר אנחנו מברכים בברכות קריאת שמע, "הבוחר בעמו ישראל באהבה", ובערב מברכים "אוהב את עמו ישראל!" **מי שלא מאמין בזה הוא מברך ברכה לבטלה חלילה!**

הקב"ה בחר בנו כי הוא אוהב אותנו, ולכן אנחנו אומר בקריאת שמע בערבית "ואהבתך לא תסור ממנו לעולמים", זה לא משנה מה תעשה, הקב"ה לא יבעט בך לעולם, "אהבתך לא תסור ממנו לעולמים!" צריך לחזור על המשפט הזה בכל יום כמה פעמים, עד שנאמין בזה בכל רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו!

איך נרשמים להיות מפיצים

מתקשרים למוסדות אור דוד

נרשמים להיות חלק מהמפיצים

ומקבלים את העלון עד הבית

מעכשיו בכל שבוע זה קבוע

מעכשיו גם אתה יכול להפיץ את העלון בבית הכנסת שלך כל שבוע

03-5701212